

**Naturskyddsföreningen
Eksjö**

Verksamhetsberättelse 2017

Styrelsen för Naturskyddsföreningen Eksjö avger härmed följande redovisning för verksamhetsåret 2017.

Inledning

Föreningens verksamhet 2017 har i vår- och höstprogrammet haft en bra blandning av medlemsaktiviteter inriktade på naturupplevelser och utåtriktad informations- och upplysningsverksamhet. Vi har aktivt deltagit i ett samarbetsprojekt med tio andra föreningar och Eksjö kommun i Skedhultsområdet.

Utgångspunkten för föreningens verksamhet har varit Naturskyddsföreningens gemensamma riktlinjer - att rädda naturens liv, att främja människors hälsa och att verka för global solidaritet. Arbetet sker i huvudsak efter tre strategier - Naturkänsla, Konsumentmakt och Politisk påverkan.

Verksamhet

Naturupplevelser

Fredag 14 april: **Vårvandring vid Hyttens kvarn** – vid vår traditionella träff på Långfredagen gjordes en vandring i den värdefulla skogsmiljön kring torpet. Vi kunde konstatera att vattnet hade fyllts på i dammen igen. Avslutning med fika och korvgrillning vid brasan.

Fredag 21 april: **Trivseldag på Fiskaretorpsåsen** – vi bjöd in till ett besök på Fiskaretorpsåsen för att informera om områdets naturvärden och hur vi sköter Fiskaretorpet och nya kontakter knöts. Trots friska vindar gjorde vi en vandring ute på udden.

Tisdag 25 april: **Trivseldag vid Hyttens kvarn** fick oss att känna på den frisk skogsluften när vi gjorde en vandring i området. Våren bjuder alltid på det pånyttfödda.

Lördag 6 maj: **Fågelskådningens dag** – Vi besökte fågeltornet i Söraby vid Solgen. Vi lyssnade in vad som hördes när vi gick en guidad promenad från Värne till fågeltornet. Vi kunde notera 50 arter, bl.a. havsörn, fiskgjuse, buskskvätta och både hus- och ladusvalan hade kommit.

Tisdag 16 maj: Vi genomförde en **utflykt till Ydrefors** som en uppföljning av höstens föredrag om **Hyggesfritt skogsbruk** med Nils Fagerberg. Nils förvaltar en fastighet där och visade två exempel på hur en hyggesfri skog sköts.

Lördag 20 maj: **Gammelskog i närnatur**: Besöket i Alversjöes skogar, som idag är en del av ett dödsbo, blev en mäktig upplevelse. Tänk att få vandra i en orörd skog med mycket biologisk mångfald. Tyvärr har byggnaderna i området fått förfalla. Länsstyrelsen har visat intresse för att bilda reservat av vissa delar.

Torsdag 25 maj: **Gökotta i Borgmästarängen**, där vi följde med Friluftsförbundet i den tidiga morgonen för att lyssna in vårfåglarna. I år ställde göken upp, den följde oss, nästan förföljde oss och vi fick se den flyga över viken – äntligen.

Söndag 18 juni: **De Vilda Blommornas dag** – I strålande vackert försommarväder fick deltagarna lära känna lite av våra vanligaste växter när vi gjorde en utflykt i Kvarnarps gårds omgivning just när

sommaren gjorde sitt intåg med all blomsterprakt. Ett samarbete med Föreningen Smålands Flora, Svenska Botaniska Föreningen och Turistföreningen.

Onsdag 12 juli: **Slåtter på Fiskaretorpsåsen** – i föreningens skötsel av Fiskaretorpsåsen ingår även en bit ängsmark på en av uddarna som ska lieslös. Ängsslåtter är ett värdefullt naturvårdsarbete som ska motverka igenväxning av vårt landskap och befrämja den blomsterprakt som är beroende av att markerna hävdas. Efter några timmars arbete bjöd föreningen på en välförtjänt fika.

Söndag 10 september: Åter dags för **Skedhultsdagen** – då föreningar inom Skedhultsområdet tillsammans med kommunen samlades och informerade om sina verksamheter. Projektet syftar till att få fler att besöka och vistas i Skedhultsområdet. Föreningen berättade om miljö- och naturvårdsfrågor, kampanjen ”Fräsch på riktigt”, hade kunskapstest om fjärilar och visade upp mossor och svampar från skogen. Kräfter från sjön väckte särskilt barnens intresse. Föreningen stod för kaffeserveringen – ekologiskt kaffe med hembakat bröd.

Tisdagen 12 september: **”Trees & Love” – en hoppfull konsert för klimatet**; biografen Metropol och Eksjö Naturskyddsförening inbjöd till livekonsert från Göta Lejon i Stockholm. Vi-skogens kampanj om att plantera träd i Afrika hade hjälp av deras ambassadörer – de fantastiska artisterna Helen Sjöholm, Peter Jöback, Babben Larsson, Marlena Ernman och Jojje Wadenius. Biopubliken uppmanades att swisha in sina bidrag under konserten eller lägga en slant i bössan när de lämnade biografen. Mycket pengar samlades in denna kväll – konserten direktsändes på 40 platser över hela Sverige. Pengarna skulle användas till att utbilda 50 000 barn i Vi-skogen för att ta upp kampen mot klimatförändringarna.

Lördagen 14 oktober: **Utflykt till Häljarps Arboretum**; vi besökte Roland Karlsson och hans unika trädpark med både inhemska och främmande arter – hittills har han 1225 olika arter på sin fastighet – alla frösådda och utplanterade.

Fredag 20 oktober: **Höstträff på Fiskaretorpet** – det var en skön höstdag då vi kunde städa både inomhus och röja lite sly i omgivningarna inför vintern. Bastun var uppvärmd för den som vill ta sig ett bad.

Lördag 28 oktober: **Ingemar Lind – ”Mitt liv som naturfilmare”** - naturfotografen Ingemar Lind var åter tillbaka i Eksjö för filmvisning. Han har haft förmånen att ha filmen både som hobby och yrke. Hans tre ledstjärnor hänsyn, respekt och ödmjukhet har fört honom nära både fåglar och djur. Nu visade han episoder han särskilt minns. Han inledde med en stillbildsserie om fåglar i folktron och då särskilt göken.

Lördag 4 november: **Höstträff vid Hyttens kvarn** - vid vår sedvanliga höstträff gjordes en rundvandring på åsarna som omger Hytten där man kan njuta av en naturskog och känna höstliga doften av fuktigt mossor. Vi avslutade med lite samtal vid brasan när vi tog en kopp kaffe av vår medhavda fika

Måndag 28 december: **Mellandagsträff på Fiskaretorpet** - vi har som tradition att träffas denna dag under lite mysiga förhållanden. Julfirandet har vi bakom oss och nyårshelgen framför oss. Det var pyntat i torpstugan, brasan och ljusen var tända, det bjöds på glögg och pepparkaka och vi intog vår fika i glada vänners lag. En kort vandring gjordes ute på udden och de som kände för ett bastubad hade möjlighet till det.

Konsumentmakt/Förändrad livsstil

Lördag 1 april: **Miljövänliga dagen -”Sveriges största klädbytarparty”** - Klädbytardagen genomfördes i samarbete med Biblioteket och Tjejjouren. Vi uppskattar att ca 200 nöjda bytare kom och att 600 plagg

bytte ägare. Under någon vecka före klädbytdagen hade vi en utställning på biblioteket. I pressen blev det 3 artiklar (två i SmT och en i Eksjö -Tidningen) och en annons. 6 medlemmar hjälpte till + flera från tjejjouren. Anordnas över hela landet.

Tisdag 30 maj: **Vegetarisk grillafton** – grillkvällen vid Röda Stugan är en bra uppstart inför sommarens grillkvällar. Deltagarna själva får vara med och förbereda maten. Grillen tändes och när glöden var klar var det dags för varmrätterna – under överinseende av Fobos kock Ola lagades intressanta klimatsmarta rätter till och serverades sedan till härliga sallader. Ett samarbete med Fobo.

Lördag 9 december: **”Eksjö julmarknad”** – Föreningen vill synas där människor finns. Eksjö julmarknad är ett utmärkt tillfälle att visa upp vår verksamhet, bjuda på glögg och pepparkakor och värva medlemmar. Vi höll till på Krusagårdens innergård.

Handla Miljövänligt 2017

Årets tema återigen ”Fräsch på riktigt”. Målet med kampanjen är att fler ska välja miljömärkt tvål, schampo och andra kosmetiska och hygienprodukter. Vi arbetade under hösten med tvålutmaningen där vi uppmanar privatpersoner, företag, föreningar, caféer o restauranger att byta till miljömärkt tvål.

Den **regionala upptakten** hölls i Jönköping med 2 deltagare den 26 aug.

Vi startade upp årets kampanj med **information på Skedhultsdagen** där vi även serverade ekologisk fika.

Inför Miljövänliga veckan tittade vi på **Hur väl syns miljömärkt tvål i butikerna?** Det var en butiksundersökning initierad av Riks. Vi tittade efter hur stor andel av tvålhyllan de miljömärkta produkterna fått, och ett övergripande omdöme om placeringen på hyllan. De undersökta butikerna var livsmedelsbutikerna i Eksjö o Mariannelund, och Dollarstore.

MVV startades upp måndagen 2 okt. med öppet hus, **Ekologisk fika med miljösnack**, där vi bjöd på ekologisk fika i NBV:s lokaler på N. Storgatan, Eksjö.

Vi har genomfört **två workshops**, dels i Mariannelund 3 okt, **Tillverka din egen hudkräm eller cerat**, med 10 deltagare, dels i Eksjö, 5 okt, **Tillverka din egen hudvårdsprodukt**, med 5 deltagare.

Under två eftermiddagar har vi stått **i livsmedelsbutiker** och informerat kunderna om kampanjen. En eftermiddag på Ica Supermarket och en eftermiddag på Coop i Eksjö, 7 medlemmar medverkade.

50 st. Sveriges Natur och **700 foldrar** har delats ut under kampanjen.

Under miljövänliga veckan har vi haft **utställningar** på Biblioteken i Mariannelund och Eksjö under 2 veckor. Vi har även skyltat i Handelsbankens fönster på S. Storgatan under 2 veckor.

Vi har deltagit i rikskampanjen **”Tvålutmaningen”** en kampanj som innebär att företag, caféer, restauranger, föreningar m.m. byter till miljömärkt tvål - Bra Miljöval eller Svanen. I dagsläget har vi 19 olika aktörer som är med i kampanjen. Kampanjen pågår fortfarande och kommer att fortsätta hela vintern.

I **pressen** har vi under veckan synts med två artiklar, en i Smålandstidningen och en i Vimmerby Tidning och en insändare.

Huvudansvariga för aktiviteterna inom området ”Konsumentmakt” har varit Lea Petersson, Birgit Andersson, Gunnel Holmberg och Britt-Mari Johansson.

Politisk påverkan

Utökat tillstånd för tillverkning av färg och lack i Bellö, Sherwin-William Sweden AB

Sherwin-William Sweden AB avser att söka ett nytt tillstånd för befintlig verksamhet med en mindre utökning av produktionsmängden vid bolagets anläggning för tillverkning av färg och lack vid Bellö. Efter att ha tagit del av ansökan har föreningen meddelat att man inte har några synpunkter på produktionsökningen av vattenbaserad färg vid anläggningen och förutsätter att kommande tillstånd kommer att innehålla de villkor som krävs för att driva en säker anläggning ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt

Skedhults skogar

Föreningen har kallats till samråd med kommunen inför årets åtgärder i skogarna i Skedhultsområdet. Åtgärderna består delvis av plantering efter tidigare avverkningar samt att ersätta områden med skadad gran (på fel mark) med tall, som regelbundet ska behandlas med fårfett. Föreningen är mån om att skogarna sköts så att höga biologiska värden och friluftsvärden tillvaratas och gör området både mer attraktivt och mer besöksvärt.

Övriga föreningsfrågor

Lokalföreningens hemsida används nu för att informera om programutbudet, vilket även är kopplat så att det även annonseras ut centralt på Riks hemsida. Information om genomförda aktiviteter har samlats under arkiv.

En **facebook-grupp** har öppnats för Eksjö Naturskyddsförening där vi kan redovisa och få synpunkter på vår verksamhet.

Karin Lundblad är vår **kontaktperson på Studiefrämjandet**.

Den 19 april och 11 oktober genomfördes **städdagar i Röda Stugan** tillsammans med Friluftsförbundet.

Övriga aktiviteter

Försäljningen av fågelfröer har erbjudits medlemmarna - solros, viltfågel, hampfrön och jordnötter. Det är ett viktigt kosttillskott för fåglarna under vinterperioden. Ca 1800 kg såldes. I år har föreningen köpt in en egen säck solrosfrön som ska användas till fåglarna vid Hyttens kvarn.

Onsdag 22 november: **Hösträff med arbetsgrupperna**, För att lyssna på vad våra arbetsgrupper arbetar med inbjöds de till en fikastund i föreningslokalen. Det råde god stämning när varje grupp fick berätta om sin verksamhet. Det handlade om Hyttens kvarn, Fiskaretorpsåsen med bastun, Högländsleden, Nifsarpsmaden, Handla MiljöVänligt-gruppen, fikagruppen, ansvaret för hemsidan, Röda stugan, medlemsombud, m.m. De personer/grupper som på det här sättet ställer upp för föreningen är anledningen till att vi kan bedriva en så bred verksamhet som vi gör.

Projekt Skedhults Friluftsområde

Eksjö kommun har tagit initiativ till ett samarbete med de föreningar som har sin verksamhet i Skedhultsområdet - Jägareförbundet, Eksjö Golfklubb, Unga Örnar, Ridklubben, Eksjönejdens Jaktvårdsförening, ESOK, Friluftsförbundet, Eksjö Cykelklubb och Eksjö Naturskyddsförening. Den förstudie som gjorts har finansierats av LEADER och en projektplan har tagit fram för hur hela Skedhultsområdet ska kunna utvecklas till gagn för både kommunen och föreningarna. Efter en inventering av vad som finns och de önskemål som framförts av föreningarna har nu kommunen ansökt

om och erhållit ett LONA-bidrag på 450 000 kr för förbättringsåtgärder i området. Det handlar om anläggandet av leder för vandring, cykel och ridning, skyltning, grillhus m.m.

Med gemensamma krafter genomfördes ”Skedhultsdagen” för fjärde gången, den 10 september.

Eksjö Klimatnätverk

Eksjö Klimatnätverk, som har tillkommit på initiativ av föreningen, träffas då och då för att diskutera klimatfrågan. Nätverket fungerar som opinionsbildare i klimatfrågor.

Föreningens gemensamma arbete – projekt.

Hyttens kvarn – bibehålla torpmiljön/fisktrappa/skydd kring ån

Nifsarpsmaden – skötsel av naturstigen

Fiskaretorpsåsen – föreningsstuga/bastu/marsskötsel

Översyn av Höglandsleden – Borgmästarängen – Eksjö Camping - Klinten (22 km).

Skötselobjekt

Föreningen ansvarar för **skötseln av torpen Hyttens kvarn och Fiskaretorpet** som vi med förenade ansträngningar hjälps åt att sköta och förbättra. Därför anordnas varje vår och höst särskilda arbetsdagar som annonseras ut i programbladet – för Hyttens kvarn var det 25 april och för Fiskaretorpet 21 april och 17 oktober. Ju fler vi är som deltar desto mer kan vi få gjort. Det finns alltid något för alla. Det som görs är löpande skötsel som slätter och att hålla snyggt i och omkring husen. Den stora arbetsinsatsen vid Hyttens kvarn i år var att byta dämme vid dammen, när det var låg vattenföring i ån. Vi utför även guidningar för grupper som besöker torpen.

En annan verksamhet som bedrivs vid **Fiskaretorpet är bastubad** för den som känner för det mot en liten avgift – som medlem kan du få använda bastun. Bastun ägs av föreningen och du får hjälp att komma igång.

Föreningen

Föreningen deltog i en föreningskväll, som kultur och fritid inbjudit till, där Christian Wass, föreläste på temat ”Makalösa människa” i Olsbergs Arena den 29 mars. Information gavs om föreningsstöd.

Representation vid stämmor och konferenser

Föreningen deltog vid Länsförbundets årsstämma i Gislaved den 8 april, vid kretskonferensen i Vaggeryd den 25 februari och klimatkonferensen i Jönköping den 28 september.

Medlemmar

Antalet medlemmar var vid årsskiftet **2017/2018** (2016/2017) - **totalt 558** (559) stycken, varav **303** (303) **huvudmedlemmar** och **xxx (255) familjemedlemmar**.

Styrelse

Styrelse för verksamhetsåret har varit:

Ordförande Sven-Åke Svensson

Sekreterare Margareta Eriksson

Kassör Lilli Offenbartl

Ledamot Börje Ekeroth

Ledamot Birgit Andersson

Ledamot Jürgen Beck

Styrelsen har under året haft **9 protokollförda sammanträden.**

Årsmötet hölls på Eksjö Stadsbiblioteket den 21 februari, med sedvanliga årsmötesförhandlingar. 31 personer var på plats. Va-chef Torbjörn Johansson redovisade vattensituationen i Eksjö tätort – ”Vårt livsviktiga vatten” och vad den uppkomna bristen på vatten beror på och vilka konsekvenser det medför. Det diskuterades vad vi som medborgare kan bidra med. Torbjörn utsåg de närvarande till ambassadörer för att sprida budskapet om att vara sparsam med vattnet. Deltagarna bjöds på en ekologisk fika med hembakat bröd.

Styrelsen ser varje år över de grupper/personer som hjälper till med tillsyn och åtgärder – under 2017 var följande personer representanter för sin verksamhet:

(understruken namn är kontaktpersoner mot styrelsen)

Handla Miljövänligt	<u>Lea Petersson</u> , B-M Johansson, B. Andersson, G. Holmberg
Fiskaretorpet	<u>Börje Ekeröth</u> , P-O Thuresson, Uno Björkman, Bengt Rosell
Fiskaretorpets bastu	<u>Börje Ekeröth</u> , Sture Virdebrant
Hyttens kvarn	<u>Uno Björkman</u> , Sven-Åke Svensson
Nifsarpsmaden	<u>Sven-Åke Svensson</u>
Höglandsleden	<u>Karen Lund</u> , <u>Lilli Offenbartl</u>
Samordnare för förplägnad	<u>Yvonn Svensson</u> , Lilli Offenbartl, Birgit Andersson
Föreningslokalen	<u>Britt-Mari Johansson</u>
Hemsidan	<u>Margareta Eriksson</u>
Medlemsombud	<u>Margareta Eriksson</u>
Klimatnätverket	<u>Sven-Åke Svensson</u> , Stine Krabbe-Svensson
Kemikalienätverket	<u>Britt-Mari Johansson</u>
Programbladet	<u>Sven-Åke Svensson</u>

Ekonomi

Föreningens resultat och ställning framgår av följande resultat- och balansräkning.

Naturskyddsföreningen i Eksjö

Bokföringsåret 2017.01.01-2017.12.31

Resultaträkning

<u>Intäkter</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Försäljning	21615	29935
Ersättning skötselobjekt komm bidrag	15840	10840
Medlemsavgifter	9720	9560
Uthyrning lokaler	2476	4564
Bidrag riks	14000	0
Övriga intäkter	9093	14793
Summa intäkter	72 744	69 692
<u>Kostnader</u>		
Varuinköp	16978	25057
Hyra	1600	12034
Övriga lokalkostnader	1074	2058
Information, program, annonser	20905	1202
Porto	3140	2143
Aktivitetskostnader	18973	5383
Resor, konferenser	2597	2357
Övriga kostnader	1106	3050
Summa kostnader	66 373	53 284
Resultat	6 371	16 408

Balansräkning

<u>Tillgångar</u>		
Bank	157849	
Bank, Företagskonto		34268
Bank, Placeringskonto		139989
Summa tillgångar	157 849	174 257
<u>Skulder och eget kapital</u>		
Eget kapital	157849	174257
Skuld	0	0
Summa skulder och eget kapital	157 849	174 257

Ett stort tack !

Styrelsen vill framföra ett stort tack till alla som på olika sätt varit med och organiserat, genomfört och deltagit i föreningens olika aktiviteter. Det är tillsammans vi kan bedriva en framgångsrik verksamhet där människor får hjälp att handla miljövänligt, möjlighet till naturupplevelser och att vi kan påverka och förändra.

Eksjö 2018-02-20

Sven-Åke Svensson

Lilli Offenbartl

Margareta Eriksson

Börje Ekroth

Birgit Andersson

Jürgen Beck